

СТАНОВИЩЕ

от

Доц. д-р Жана Стоянова Казанджиева, д.м.

Катедра Дерматология и венерология към Медицински факултет
Медицински Университет, гр.София

на дисертационен труд на тема „Проучване на контактната алергия в естетичната практика”

за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'

професионално направление 7.1 Медицина
докторска програма 03.01.21 «Дерматология и венерология»

Автор: Д-р Климентина Димитрова Господинова

Форма на докторантурата: самостоятелна подготовка

Катедра: Дерматология, венерология и алергология, Медицински Факултет, Медицински
Университет – Плевен

Тема: „Проучване на контактната алергия в естетичната практика”

Научен ръководител: Доц. Жана Стоянова Казанджиева, дм

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният комплект материали на хартиен носител е в съответствие изискванията на МУ – Плевен; Правилник на МУ-Плевен. и включва следните документи: Заявление до Ректора на МУ-Плевен за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд; автобиография в европейски формат с подпис на докторанта; нотариално заверено копие от диплома за висше образование; заповеди за записване в докторантура, за отчисляване с право на защита; заповед за провеждане на изпит от индивидуалния план и съответен протокол за издържан изпит или докторантски минимум по специалността; протокол от катедрен съвет за предварително обсъждане на дисертационния труд и взетите решения за разкриване на процедура и за състав на научно жури; дисертационен труд; автореферат; списък на научните публикации по темата на дисертацията; копия на научните публикации; списък на участията в научни форуми; списък на цитиранията; други документи, свързани с хода на процедурата. Комплектът документи е правилно оформен и е представен според изискванията на Правилника на МУ-Плевен

Д-р Климента Димитрова Господинова е родена в град Плевен. Завършва средно образование в Езикова гимназия "Екзарх Йосиф" [2000 – 2006] с профил френски език. Висшето си медицинско образование завършва в МУ-Плевен (Диплома No 187117/2012 г.). Успешно полага изпит за специалност по кожни и венерически болести през 2018г. В същата година завършва и като магистър по обществено здраве и мениджмънт (Диплома No 002110/2018 г.) в МУ Плевен. От 2012 г. е асистент в катедра „Дерматология, венерология и алергология” на МФ при МУ-Плевен. Д-р Господинова е зачислена през 2017г. като докторант на самостоятелна подготовка към катедра по „Дерматология, венерология и алергология” на МФ при МУ-Плевен. Има курсове за допълнителни квалификации по дерматоалергология, дерматоскопия, дерматохирургия, детска дерматология и др.

2. Актуалност на проблематиката

Представеният ми за становище дисертационен труд на тема: „Проучване на контактната алергия в естетичната практика” е много актуален и с голямо практическо значение предвид на новите тенденции в козметиката и фризьорството. През последните 20 години с подчертан научен интерес са проучванията върху честотата на професионалния контактен дерматит сред заетите в сферата на естетичните процедури – фризьори, маникюристи, козметици, гримьори, ароматерапевти и др. Въпреки важността на темата, в Р. България публикациите свързани с професионално обусловената контактна алергия (ПОКА) при фризьори и маникюристи са малко и това е мотивацията за настоящият дисертационен труд.

3. Познаване на проблема

Запознатостта на докторанта с проблема е видна от обзора на дисертационния труд - 34 страници. Обзорът е добре структуриран и свидетелства за възможността за правилно анализиране. Литературата включва 197 цитирания – от които 184 на английски и 13 на български език, като повечето са от последните години.

Целта на дисертационния труд е формулирана ясно и точно. Поставени задачите са конкретни и могат да доведат до постигането ѝ.

4. Методика на изследването

Използвани са подходящи за целта на дисертационния труд научно-изследователски и статистически методи (епикутанно тестване със стандартна и специализирани серии, MOANLFA Index, Критерии на Toby Mathias). Методиката на изследването позволява постигане на поставената цел и получаване на адекватен отговор на задачите, решавани в дисертационния труд. Използваните статистически методи правят получените резултати реални и обективни. Създадена е схема, която представя и разяснява дизайна на проучванията в дисертационната разработка.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Кандидатът, д-р Климента Димитрова Господинова, представя дисертационен труд на тема „Проучване на контактната алергия в естетичната практика”, който обхваща 125

стандартни печатни страници. Трудът е структуриран съобразно изискванията и съдържа увод, цел и задачи, материал и методи, резултати, обсъждане, изводи, приноси и библиография. Представени са и научните трудове публикувани от дисертанта по темата. В обзора д-р Господинова представя епидемиологията, рисковите фактори, локализацията и причините на ПОКА при фризьори и нокътни техници. Разгледани са подробно мерките за профилактика на този тип алергии. В обзора е включена съвременната стратегия за терапия и превенция на професионалните дерматози COST Action TD 1206 "Development and Implementation of European Standards on Prevention of Occupational Skin Diseases (StanDerm)", който е част от здравната стратегия на ЕС – Horizon 2020 и това познаване на най-новите терапевтични и профилактични подходи в областта на професионалните заболявания показва високата информираност на кандидата.

Целта на дисертационния труд е проучване на особеностите в клиничното протичане на алергичния контактен дерматит при фризьори и маникюристи като резултатите се сравняват с данните за сенсibiliзация в общата популация. Във връзка със зададената цел са обособени шест задачи. Намирам, че така поставени задачите могат да доведат до постигане на целта на дисертационния труд.

В раздела "Материал и методи" детайлно са разгледани пациентите (354 лица от двата пола, селектирани за 10 годишен период (2009-2018 г.), на възраст между 2 и 79 години), без общи заболявания и контраиндикации за провеждане на тестването. Обособена е група от фризьори, маникюристи, козметици, гримьори и др. заети с естетична практика - общо 50 лица от двата пола, (6% мъже и 93% жени) и ср. възраст $34,02 \pm 7,742$.

Резултатите от проучванията на кандидата са онагледени посредством 37 таблици и 40 фигури, което създава прегледност и завършен вид на работата.

Направени са 7 извода на базата на резултатите от проучванията, като за най-значим определям изводът свързан с рисковете за развитие на контактна алергия към повече от един алерген сред пациентите от естетиката. Добре обосновано е и предложението освен присъстващия от 2019 г. 2-НЕМА, към стандартната серия за епикутанно тестване да бъдат добавени 2-НРМА и 2-Нидроxyethyl acrylate (2-НЕА). Изложените изводи съответстват на материала, представен в глава "резултати", добре структурирани са и обобщават постигнатите резултати.

На страница 106 в дисертацията са отбелязани 11-те приноса на кандидата, от които 5 приноса с оригинален характер, 2 научно-теоретични и 4 приноса с научно-приложен характер.

Използваната литература е на български и английски език. Част от българските автори са публикували на английски език, поради което в приложената литература българското участие

е с 13 публикации на български и 8 - на английски език. Не откривам елементи на плагиаризъм и намирам представените данни за оригинални и интересни.

6. Преценка на наукометричните критерии

Докторантът представя 5 публикации и доклади в научни издания, свързани с темата на дисертационния труд, от които 1 публикация е реферирана и индексирана в световните бази WOS/S, а останалите 4 са публикувани в сп. Дерматология и венерология, което е в националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране.

Допълнително е приложен списък на научната активност на д-р Господинова с 13 публикации и доклади в български научни списания (Национален рефериран списък, НАЦИД). Дисертантът има участия с доклади и постери в 15 национални конференции и конгреси (2010 – 2020) и участия с доклади и постери в 10 международни конференции и конгреси (2013 – 2019).

Д-р Господинова изцяло отговаря на изискуемите наукометрични критерии на МУ – Плевен съгласно правилника за развитие на академичния състав на МУ- Плевен за придобиване на научната степен „доктор“ - най-малко 3 реални научни публикации (5 публикации), 1 отпечатана статия в международно научно списание (**Gospodinova K et al.** Contact dermatitis from plasticine and slime in a 9-year-old child. *Journal of IMAB - Annual Proceeding (Scientific Papers)*, 2020, 26(2): 3174-3176; 1 резюме в чужбина (участия с доклади и постери в 10 международни конференции и конгреси). Самостоятелен или първи автор в 1 статия - кандидатът няма самостоятелни статии, но е първи автор в 4 от публикациите, свързани с дисертационния труд.

7. Автореферат

Авторефератът съдържа 50 страници и включва в съкратен вид основните раздели на дисертационния труд. Автореферата е направен според изискванията. Съдържанието и качеството на автореферата отразява основните резултати, постигнати в дисертацията.

Заклучение

След като се запознах внимателно с представената ми документация за професионалното и научно развитие на д-р Господинова и личните ми впечатления от нейните активности, уменията и да работи в екип, считам, че дисертационният труд на д-р Клементина Господинова на тема: „Проучване на контактната алергия в естетичната практика“ за присъждане на образователната и научна степен 'доктор', съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ),

Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ - Плевен. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания, приети във връзка с Правилника на МУ – Плевен за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторантката Д-р Господинова притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност дерматология и венерология, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване в областта на дерматоалергологията и професионалните дерматози.

Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен 'доктор' на Д-р Клементина Димитрова Господинова.

05.10. 2020г.

Изготвил становището: .....

Доц. Д-р Жана Казанджиева, дм

